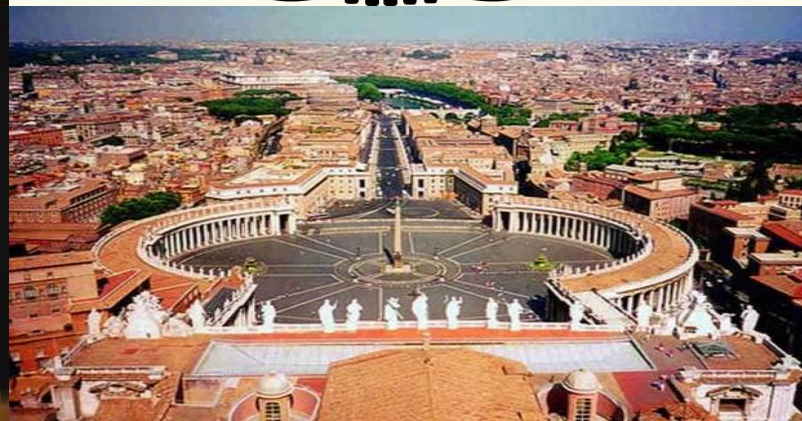

Особа судді у римському
приватному праві.

Адвокатура

Суддя — людина, яка чинить суд, судить, тобто висловлює обов'язкову для інших людей думку щодо їх вчинків.

У Римській державі принципово важливим вважалося, що ніхто не може бути суддею у своїх власних справах, тому для розгляду справи призначався .суддя. Сторонам не заборонялося заявляти клопотання про відхилення призначеного судді або просити претора права вибору судці з числа призначених ним кандидатур. Спершу судцями могли бути лише сенатори, згодом участі у відправленні суддівської посади домоглися й вершники та інші громадяни, які володіли майном на 300 сестерцій. До списку суддів у кінці республіки було внесено 900 осіб. За несправедливе рішення суддя відповідав усім своїм майном, якщо таке рішення завдавало шкоди тій чи іншій стороні.

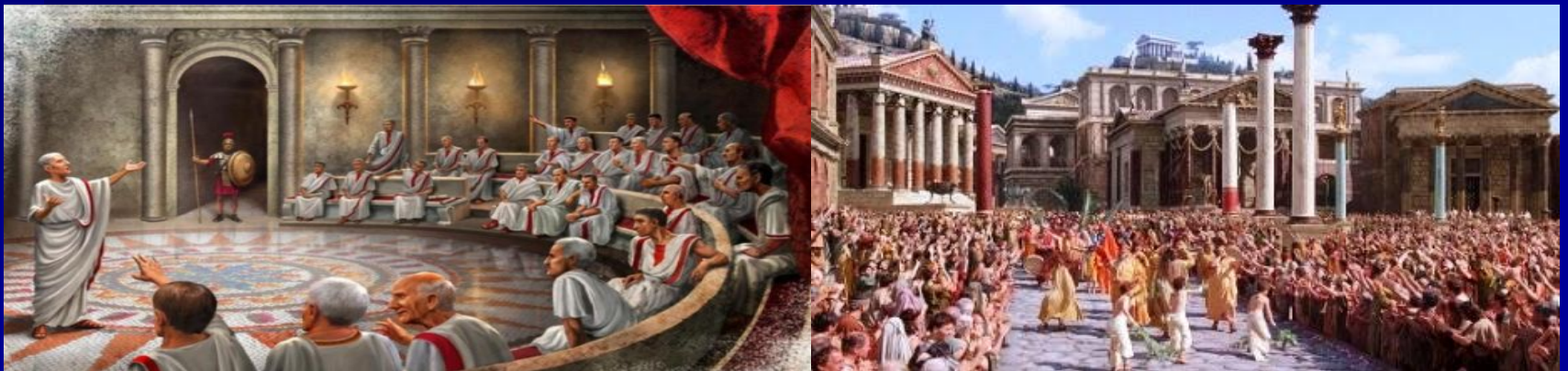

- Поряд з одноособовими судцями цивільно-правові спори в Римі вирішувалися і деякими іншими органами. Ще в стародавній період були так звані арбітри, які розглядали спори між сусідами та родичами (наприклад, про розподіл спадщини) і проводили суд за місцем знаходження майна, про яке йшов спір

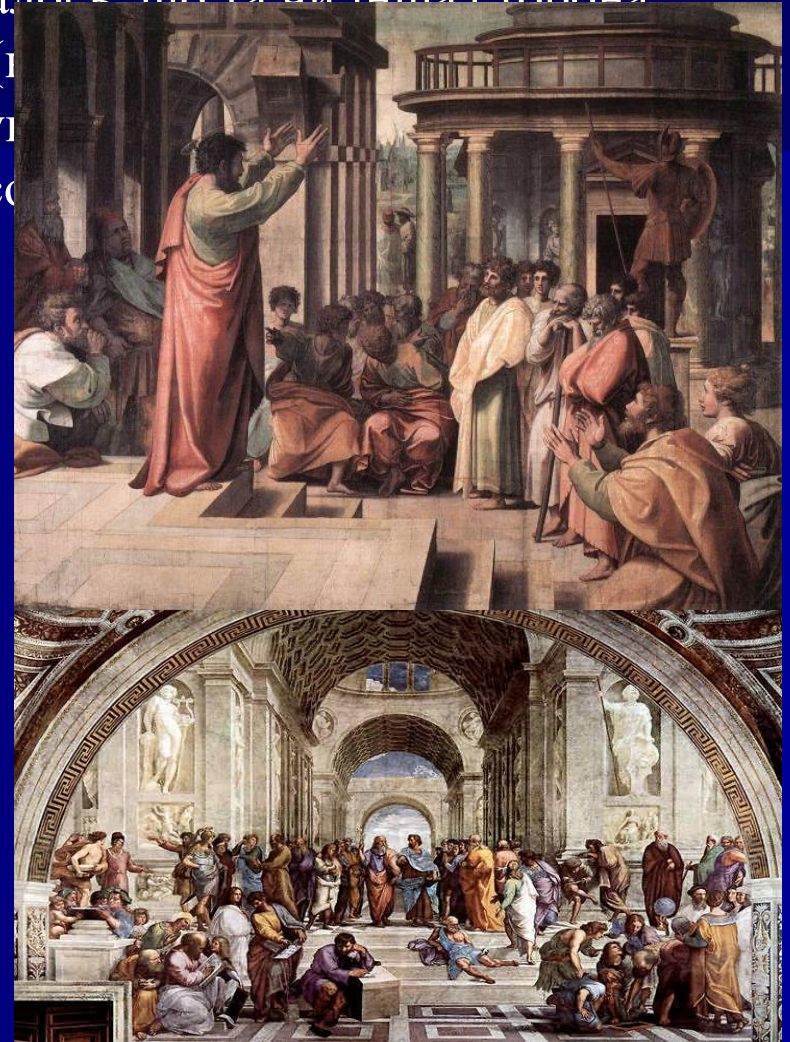
- За словами римського письменника Феста, справа, яку передавали на розгляд арбітру, цілком залежала від його власного розсуду і особистих здібностей. У період монархії арбітром називали особу, якій передавали на вирішення спір за згодою сторін без звернення їх до державного суду.

Деякі спори між римськими громадянами і між переїзцями, а також справи, пов'язані із шкодою, заподіяною невиконанням міжнародних договорів та деякими іншими подібними обставинами, розглядалися колегіальними судами (у складі 3, 5, 7 осіб), так званими рекуператорними судами. Часто суд рекуператорів встановлювався договорами Риму з іншими державами.

- Особлива роль суду рекуператорів у системі римських судів визначалася дозволом судити в будь-який час. Крім того, якщо в ході судового слідства з'ясовувалось, що та чи інша сторона
- Особлива роль суду рекуператорів у системі рекуператорний суд міг застосувати в кримінальному діянні (наприклад, підкуп свідка), рекуператорний суд міг застосувати і кримінальне покарання, що було неможливо для одноособового судді.

- До відання рекуператорного суду були віднесені також справи про свободу, бо саме в цьому суді, напів публічному, позивач-раб міг сподіватися на захист від влади в своєму справедливому позові стосовно відповідача-рабов-ласника.
- До відання рекуператорного суду були віднесені також справи про свободу, бо саме в цьому суді, напів публічному, позивач-раб міг сподіватися на захист від влади в своєму справедливому позові стосовно відповідача-рабов-ласника.

- Слід зазначити, що вся римська система передбачала виховання поваги до суду. Неповага до суду тягнула за собою кримінальне та цивільне покарання. Наприклад, неявка до суду без поважних причин вважалася неповагою до суду і спричиняла негативні майнові наслідки.

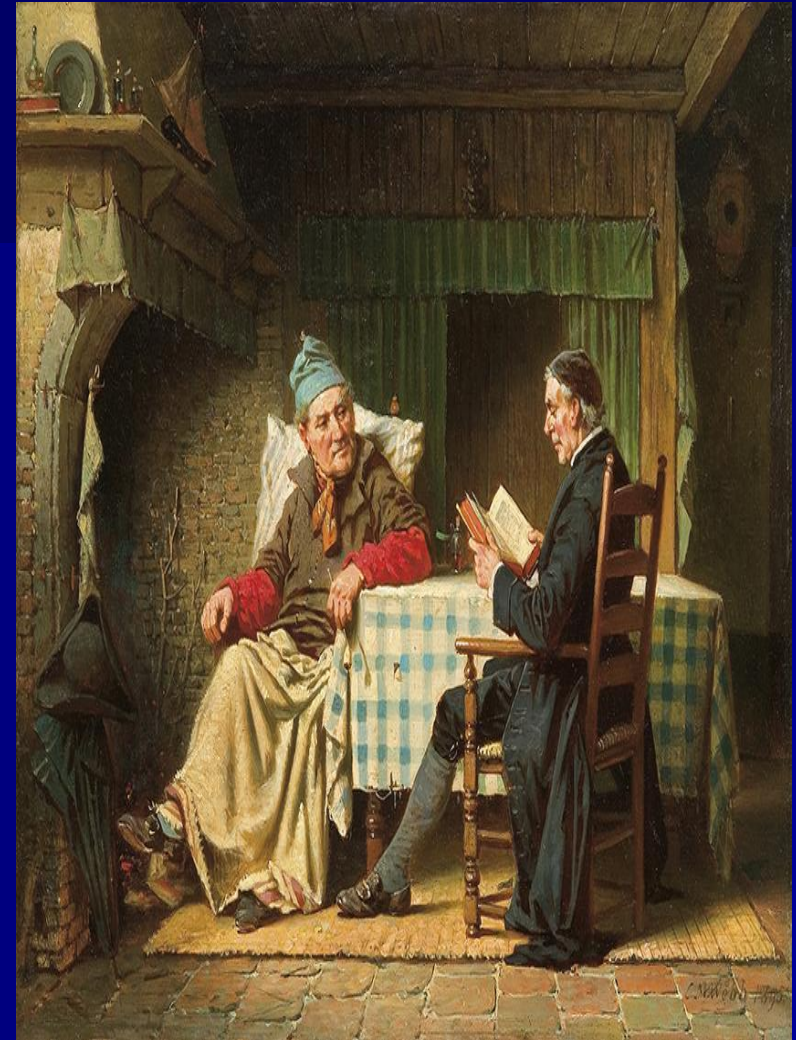

- Літературні та документальні джерела свідчать, що у період республіканського Риму особа, яка виконувала адвокатські функції, характеризувалася за певними критеріями, що визначались відповідним менталітетом суспільства. Адвокатом найчастіше була особа, яка володіла знанням законів і була досвідчена у слові. Адвокат не обов'язково був професійним, але існував за рахунок оплати його праці клієнтами, тобто людьми, що запросили його для надання правової допомоги. Нерідко адвокатами на захист своїх друзів чи знайомих виступали досить знані в Римі люди. І нарешті адвокат діяв лише в інтересах клієнта, тобто особи, що запросила його для ведення справи.

Отже, суть адвокатури визначали певні фундаментальні критерії:

- а) адвокат - це професійний юрист, тобто людина, що володіє знанням законів і має досвід у веденні цивільних та кримінальних справ;
- б) адвокат не є державним службовцем і живе за рахунок оплати його праці клієнтами, тобто людьми, що запрошують його для надання правової допомоги;
- в) адвокат діє лише в інтересах клієнта - особи, що запросила його для ведення справи;
- г) адвокат керується законами держави за місцем виконання своїх обов'язків;
- г) адвокат дотримується правил етики, напрацьованих практикою і корпусом юристів за місцем виконання своїх обов'язків.

- Державі, в якій динамічно розвивається економіка, потрібні стабільні закони, що забезпечують цей розвиток. Їй вигідно, коли в країні є достатня кількість грамотних юристів, спроможних забезпечити населення якісними послугами в усіх сферах буття. Це знижує кількість зловживань, злочинів і в такий спосіб зменшує кількість особистих трагедій, що, в свою чергу, забезпечує стабільність у суспільстві. Так вважали юристи Давнього Риму. Саме завдяки цим поглядам світ дістав чітку та науково обґрунтовану правову систему, яка стала основою юриспруденції найбільш розвинених держав Євразії.

Рим створив усі передумови для виникнення і розвитку професії під назвою "адвокат". Але з огляду на певні обставини - розквіт тиранії, навалу варварів, занепад і падіння Риму - тут не відбулось об'єднання людей цієї професії у спільноту за професійною ознакою. У Римі були адвокати, але не було адвокатури.

Дякую

за

увагу!